

Dodatok

k školskému poriadku

Materskej školy Budapeštianska 1, 040 13 Košice

Prevenia a riešenie šikanovania detí

školský rok 2024/2025

Článok 1

Všeobecné ustanovenia

Dokument je spracovaný v súlade so smernicou č. 1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a v školských zariadeniach vydanou MŠVVaM SR, ev. č.: 2025/1504:1-A3320, a jej znenie je súčasťou tohoto dodatku k školskému poriadku.

Článok 2

Prevenia šikanovania

- 1) Pri prevencii šikanovania škola dbá na vytváranie bezpečného prostredia, v ktorom sa vznik šikanovania aktívne obmedzuje.
- 2) Pri prevencii šikanovania škola primerane pôsobí na deti podľa ich veku a psychickej úrovne a intelektuálnej úrovne s dôrazom na hodnotovú výchovu (Hodnotová výchova v školách, Štátny pedagogický ústav, 2022.)
- 3) Riaditeľ školy zabezpečuje činnosti súvisiace s prevenciou šikanovania prostredníctvom činnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.
- 4) Prevenia šikanovania sa zabezpečuje najmä:
 - a) využívaním takého obsahu výchovy a vzdelávania a takých metód a foriem výchovy a vzdelávania, ktoré posilňujú úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu detí najmä voči sebe navzájom,
 - b) aktívnym sústavným výchovným pôsobením pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca vrátane prejavovania záujmu o problémy dieťaťa v škole a mimo nej,
 - c) dlhodobou strategickou činnosťou, realizáciou overených preventívnych programov s doplnením o činnosti neformálneho vzdelávania najmä prednášky, diskusie, organizovaných školou alebo inými subjektmi a mimoškolskými činnosťami, ktoré posilňujú v deťoch úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu najmä voči sebe navzájom,
 - d) spoluprácou s rodičmi alebo inou fyzickou osobou, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, poručníkom alebo opatrovníkom (ďalej len „zákonný zástupca“), alebo so zástupcom zariadenia, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, (ďalej len „zástupca zariadenia“),
 - e) aktívnym prístupom orgánov školskej samosprávy pri navrhovaní a prerokovaní školského poriadku, školského vzdelávacieho programu a opatrení školy k prevencii šikanovania,
 - f) spoluprácou školy so zariadeniami poradenstva a prevencie, pričom pri prevencii šikanovania zariadeniami poradenstva a prevencie sa informovaný súhlas zákonného zástupcu nevyžaduje.
- 5) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec posudzujú navrhované činnosti podľa odseku 4 písm. a) až e) z hľadiska predchádzania nežiaduceho vplyvu na deti v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie.
- 6) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec priebežne informuje zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia o opatreniach školy pri prevencii šikanovania najmä na webovom sídle školy, alebo na konzultačných stretnutiach so zákonnými zástupcami v škole.
- 7) Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy pri prevencii šikanovania. Riaditeľ školy v spolupráci s pedagogickou radou a orgánmi školskej samosprávy

- a) rozpracúva opatrenia školy pri prevencii šikanovania v školskom poriadku,
 - b) zabezpečuje dôkladný výkon dozoru v priestoroch, kde k šikanovaniu prípadne už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať.
- 8) Riaditeľ školy
- a) zabezpečuje vzdelávanie zamestnancov školy v oblasti prevencie a riešenia šikanovania,
 - b) zapája do prevencie šikanovania orgány školskej samosprávy a zriaďovateľa,
 - c) zverejňuje kontaktné údaje právnických osôb, ktoré sa zaoberajú prevenciou a riešením šikanovania,
 - d) zabezpečuje, aby v pracovnom poriadku školy bola upravená povinnosť zamestnanca školy bez zbytočného odkladu oznamovať podozrenie zo šikanovania, a prijať zodpovedajúce opatrenia,
 - e) oboznamuje zamestnancov školy so spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,
 - f) zabezpečuje poučenie zamestnancov školy o skutočnosti, že šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu priestupku alebo skutkovú podstatu trestného činu,
 - g) zabezpečuje poučenie zamestnancov školy o skutočnosti, že šikanujúcemu môže byť uložené opatrenie vo výchove (§ 58 ods. 2 a 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) okrem šikanujúceho, ktorým je dieťa materskej školy, a o skutočnosti, že ak šikanujúci nie je trestne zodpovedný z dôvodu nízkeho veku, nie je to prekážkou na podanie trestného oznámenia a na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú šikanujúci spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú spôsobil na zdraví,
 - h) informuje zamestnancov, deti a zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia o postupe pri zistení šikanovania

Článok 3

Preverovanie podozrenia zo šikanovania

- 1) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zostavuje skupinu zamestnancov školy, ktorá navrhuje a zabezpečuje postup pri riešení šikanovania; jej členmi sú najmä triedny učiteľ, školský psychológ, prípadne školský špeciálny pedagóg.
- 2) Opatrenia, metódy a postupy pri obmedzovaní šikanovania a nápravy jej dôsledkov sa navrhujú tak, aby zodpovedali vývinovej zrelosti, emocionálnej zrelosti a veku šikanujúceho, šikanovaného a účastníkov šikanovania, vrátane detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- 3) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri preverovaní incidentu, ktorý zahŕňa podozrenie zo šikanovania bez zbytočného odkladu najmä
 - a) zabezpečí pomoc ochranu potencionálnemu šikanovanému,
 - b) zabezpečí, aby v priebehu preverovania nedošlo k ďalšej konfrontácii medzi potencionálnym šikanujúcim a potencionálnym šikanovaným,
 - c) informuje zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia potencionálneho šikanujúceho, potencionálneho šikanovaného a potencionálnych účastníkov šikanovania,
 - d) spíše a zaeviduje záznam o incidente.
- 4) Riaditeľ pri incidente podľa odseku 3 podľa potreby kontaktuje
 - a) zariadenie poradenstva a prevencie,
 - b) orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,

- c) okresný úrad, ak ide o podozrenie zo spáchania priestupku, alebo políciu, ak ide o podozrenie zo spáchania trestného činu,
 - d) poskytovateľa záchranej zdravotnej služby.
- 5) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri preverovaní podozrenia zo šikanovania
- a) zabezpečí zistenie účastníkov šikanovania a ďalších svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov medzi účastníkmi šikanovania alebo medzi svedkami,
 - b) uchováva dôkazy o podozrení zo šikanovania v nevyhnutnom rozsahu a počas nevyhnutného času,
 - c) zabezpečí pri rozhovoroch podľa písmena a) prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov,
 - d) zabráňuje zľahčovaniu šikanovania a takému konaniu, ktoré môže viesť k neriešeniu šikanovania, preverovaniu šikanovania pod emocionálnym nátlakom alebo v prítomnosti iných žiakov alebo k zverejňovaniu informácií z preverovania šikanovania.

Článok 4

Opatrenia na riešenie šikanovania a nápravu jeho dôsledkov

- 1) Škola dbá na bezodkladné riešenie šikanovania podľa tejto smernice.
- 2) Vo vzťahu k šikanujúcemu riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec
 - a) zabezpečí individuálny rozhovor odborného zamestnanca školského podporného tímu alebo odborného zamestnanca zariadenia poradenstva a prevencie so šikanujúcim za prítomnosti jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia s cieľom objasnenia motivácie, sociálneho a rodinného pozadia správania šikanujúceho a určenia ďalšieho postupu; časti rozhovoru sa môžu konať aj bez prítomnosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia, ak na to dá zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia preukázateľný súhlas,
 - b) navrhne podľa potreby intervenciu v zariadení poradenstva a prevencie alebo zabezpečí intervenciu prostredníctvom odborného zamestnanca školy, vrátane podporných činností v príslušnej triede a zabezpečí podmienky pre fyzickú a psychickú bezpečnosť detí príslušnej triedy,
- 3) Vo vzťahu k šikanovanému riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec
 - a) zabezpečí podmienky na fyzickú a psychickú bezpečnosť šikanovaného a podľa potreby zabezpečí zdravotné ošetrovanie,
 - b) zabezpečí šikanovanému bezodkladnú psychologickú pomoc a podporu,
 - c) zabezpečí šikanovanému podľa potreby, po porade s príslušným odborným zamestnancom, cielenú a systematickú podporu najmä prostredníctvom zariadenia poradenstva a prevencie,
 - d) spolupracuje podľa potreby so Štátnou školskou inšpekciou, regionálnym úradom školskej správy alebo s Úradom komisára pre deti.
- 4) Vo vzťahu k účastníkom šikanovania riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec
 - a) zabezpečí účastníkom šikanovania podľa potreby individuálnu podporu a poradenstvo na základe posúdenia školského podporného tímu, školského psychológa alebo psychológa zariadenia poradenstva a prevencie,

- b) zabezpečí skupinovú intervenciu v spolupráci so školským podporným tímom alebo so zariadením poradenstva a prevencie,
- c) zabezpečí skupinové činnosti s cieľom smerovania detí k pozitívnym postojom a hodnotám a k rozvíjaniu schopnosti identifikovať sociálnopatologické javy primerane ich veku, najmä v rámci realizácie preventívnych programov a pod.

Článok 5

Spolupráca so zákonným zástupcom a zástupcom zariadenia

- 1) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri rozhovore so zákonným zástupcom alebo so zástupcom zariadenia šikanovaného, šikanujúceho alebo účastníkov šikanovania vo veci šikanovania dbá na zachovanie dôvernosti informácií.
- 2) O rozhovore podľa odseku 1 vrátane informovania zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia podľa čl. 4 ods. 3 písm. c), vyhotoví riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zápis, z ktorého jedno vyhotovenie poskytne riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zákonnému zástupcovi alebo zástupcovi zariadenia.

V rámci účinnej prevencie naša materská škola:

- 1. Vytvára priaznivú klímu.
- 2. Podporuje vzájomné pozitívne vzťahy medzi deťmi.
- 3. Volí vhodné výchovné metódy, postupy a ciele, ktoré podporujú sebaúctu detí, empatiu, spoluprácu, efektívnu komunikáciu a riešenie konfliktov nenásilným spôsobom
- 4. Spolupráca so školským psychológom pri vytváraní preventívnych aktivít
- 5. Pravidelné preventívne pozorovania zamerané na výskyt sociálno – patologických javov
- 6. Pri riešení problémov so šikanovaním úzko spolupracuje s odborníkmi príslušného centra výchovnej a psychologickkej prevencie

Náš Školský vzdelávací program zdôrazňuje pokojnú atmosféru v triedach, empatiu, podporu detskej osobnosti, komunikáciu s rodinami detí a odborníkmi. Tento dôraz zaručuje vytvorenie empatického prostredia ako prevencie proti šikanovaniu a ďalším patologickým javov. Profesionalita pedagógov a ich prístupy sú neoddeliteľnou súčasťou preventívneho programu.

POSTUP PRI RIEŠENÍ ŠIKANOVANIA

Vyšetrovanie šikanovania býva veľmi ťažké a náročné. Aby bol boj proti šikanovaniu úspešný, je potrebné doň zapojiť nielen školu, ale aj odborných zamestnancov ako školského psychológa, prípadne podľa potreby aj sociálneho pedagóga, špeciálneho pedagóga. Nemenej dôležitá je aj spolupráca s pedagogicko – psychologickými poradňami, centrami výchovnej a psychologickkej prevencie. Pri podozrení na šikanovanie je dôležité ihneď upozorniť odborných zamestnancov a spoločne s nimi sa dohodnúť na postupe, ktorý by pomohol odhaliť a usvedčiť agresorov a citlivo pracovať s obeťou.

POSTUP PRI ZISTENÍ ŠIKANOVANIA V MATERSKJ ŠKOLE

Ak k šikanovaniu dochádza v škole, škola musí prijať opatrenia, aby tomuto javu zabránila:

Nikdy nekonfrontujeme šikanovaného s agresorom a dôsledne chránime obeť!

1. Okamžite riešime problém.
2. Bezodkladne dáme najavo nesúhlas s tým, čo sa stalo, odsúdime čin, nie páchatel'a.
3. Každý vážnejší prípad oznámime riaditeľke školy ktorá rozhodne o ďalšom postupe alebo tým poverí inú osobu.
4. Chránime obeť pred ďalším násilím.
5. Individuálne a postupne sa porozprávame najskôr so všetkými deťmi v triede, ktoré boli svedkami šikanovania. Výpovede si zapisujeme, sumarizujeme dokumentáciu a dôkazy.
6. Individuálne sa porozprávame s obeťou.
7. Následne zrealizujeme individuálny rozhovor s agresorom alebo agresormi. Využijeme dôkazy, ale bez toho, aby sme prezradili ich zdroj.
8. Individuálne sa porozprávame s rodičmi obeť, získame ich spoluprácu. Individuálne sa porozprávame s rodičmi každého agresora. Pokúsime sa ich získať na riešenie, vhodnou formou ich upozorníme aj na možné kvalifikovanie šikanovania z legislatívneho hľadiska
9. Zavedieme dôslednú nulovú toleranciu k akýmkoľvek prejavom šikanovania a násilia v školských dokumentoch a v každodennej praxi – u detí i všetkých pedagogických zamestnancov.

Práca s obeťou:

- mať agresora pod dohľadom,
- povzbudzovať ju, aby hovorila o svojich pocitoch,
- eliminovať zjavné príčiny šikanovania,
- naučiť ju zvládať posmievanie, doberanie si ich druhými,
- precvičiť si s ňou spôsoby ako reagovať.

Práca s agresorom:

- stanoviť si jasné hranice,
- vysvetliť tresty, ktoré budú nasledovať,
- odmeňovať dobré správanie,
- neuznávať výhovorky,
- mať vyhradené miesto pre ukludnenie agresora,
- stanovenie si cieľov,
- pomocou hrania rolí nacvičiť riešenie problémových situácií,

Spolupráca s rodičmi:

Pomoc rodičom, ktorých deti sú šikanované je veľmi dôležitá. Je potrebné, aby sa medzi rodičom a dieťaťom vytvorila väzba dôvery. Je potrebné, aby rodič vysvetlil dieťaťu, že šikanovanie je zlé a nesmie sa utajovať. Aj napriek dobrému vzťahu medzi rodičom a dieťaťom sa stáva, že dieťa neoznámí, že sa mu v škole deje niečo zlé, či už zo strachu pred pomstou agresora alebo, že bude označený ostatnými deťmi za zradcu.

Postup rodičov pri výskyte šikanovania ich dieťaťa:

- 1. Dieťaťu je potrebné poskytnúť predovšetkým pocit istoty a maximálnu podporu.**
V prípade že sa dieťa prizná k tomu, že je šikanované je potrebné mu dôverovať. V prípade dlhodobého šikanovania môže dôjsť k vážnemu poškodeniu obeť a dieťa by sa do školského prostredia malo vrátiť, až keď nadobudne istotu, že sa celá situácia vyriešila.
- 2. Rodič by mal navštíviť školu. Rozhovor medzi riaditeľom a triednym učiteľom, poprípade školským psychológom je v tomto prípade nevyhnutný.** Rodič získava informácie či je škola ochotná riešiť takúto situáciu a či pedagógovia majú odborné skúsenosti s takouto situáciou, ako budú postupovať, ako budú dieťa chrániť a podobne.
- 3. Podľa situácie v škole, môžeme uvažovať o ďalších opatreniach, nadviazať kontakt s odborníkom, navštíviť rodičov agresora.** Zaistiť dieťaťu ochranu na ceste do školy a domov. Ak je štádium šikanovania v závažnom štádiu, rodič má právo obrátiť sa na políciu a podať trestné oznámenie na agresorov, prípadne na školu ako inštitúciu.
- 4. Rodičia šikanovaného i šikanujúceho dieťaťa môžu vyhľadať odbornú pomoc v pedagogicko – psychologických poradniach alebo detských psychiatrických liečebniach.**

SYSTÉMOVÉ AKTIVITY V OBLASTI PREVENČIE ŠIKANOVANIA

Všetky preventívne aktivity a zverejňovanie šikanovania a agresívneho správania musia byť súčasťou celkovej stratégie boja proti šikanovaniu, musia mať zmysel, musia byť naplnené skutočnými činmi a emocionálne tak silné, aby mali dopad na zmenu postoja dieťaťa k šikanovaniu. Základným predpokladom úspechu je to, že zameranie na prevenciu musí byť obsiahnuté v celom výchovno - vzdelávacom procese školy a prijaté všetkými zamestnancami pracovníkmi školy.

- 1. Vytvorenie pozitívnej, demokratickej klímy materskej školy,** ktorej tvorcami sú: vedenie školy, každý pedagogický zamestnanec, každé dieťa a každý rodič, kde komunikácia je založená na spolupráci, dôvere a spravodlivosti, na konštruktívnom riešení problémov a konfliktov, kde učiteľ má prirodzenú autoritu a každé dieťa vie, že materská škola je tu preto, aby mu pomohla k úspešnému a spokojnému životu, kde pravidlá sú jasné a zrozumiteľné. Je potrebné venovať osobitnú pozornosť deťom z málo podnetného prostredia
- 2. Školský poriadok jasne stanovuje pravidlá správania sa dieťaťa počas pobytu v materskej škole** a zdôrazňuje, že v materskej škole sa netolerujú žiadne prejavy šikanovania a iné formy agresie a intolerancie. O riešení konkrétnych prípadov šikanovania je potrebné viesť písomné záznamy, v ktorých sa uvedie, ktorý bod školského poriadku bol porušený.
- 3. Informovanie rodičov o problematike šikanovania prostredníctvom:**
 - informačnej nástenky , ktorá je zverejnená na dostupnom mieste pri vchode do školy,
 - informačného letáka pre rodičov – ktorý poukazuje na príznaky šikanovania, ktoré si rodičia
 - majú všímať na svojom dieťati,
 - webovej stránky školy – kde v priečinku školský psychológ sa nachádzajú informácie o prevencii šikanovania v materských školách.
- 4. Zvyšovanie informovanosti pedagogických zamestnancov so systémom školy pre oznamovanie a riešenie šikanovania.**
 - poskytnutie odborných rád a metodickéj pomoci školského psychológa triednym učiteľom ostatným učiteľom k problematike šikanovania
 - odovzdávania poznatkov zo školení a seminárov zameraných na šikanovanie

Je veľmi dôležité u učiteľov zvýšiť zodpovednosť za dôsledný prístup pri odhalení negatívnych prejavov v správaní detí..

5. **Vytvorenie vlastných triednych pravidiel správania sa** - pravidlá sa vytvárajú spolu s deťmi na základe problémov, ktoré sa v danej triede vyskytujú, deti ich schvália a budú sa s nimi riadiť celý školský rok počas pobytu v materskej škole. Ide o pravidlá správania sa medzi deťmi navzájom, správanie sa k učiteľom, hygienické zásady v triede, ako aj konkrétne vymedzenie situácií ktoré nastanú pri porušení pravidiel.
6. **Aktivity realizované na spoločných hodinách so školským psychológom.**
 - aktivity zamerané na elimináciu prejavov slovnej agresie detí na predprimárnom stupni vzdelávania (posmievanie, urážky, vyhrážanie, výsmech, nevhodné vtipkovanie, zosmiešňovanie...),
 - aktivity zamerané na elimináciu prejavov fyzickej agresie detí na predprimárnom stupni vzdelávania (strkanie, kopanie, ťahanie za vlasy, pichanie ceruzkou, navádzanie iných na bitku...),
 - námety na aktivity zamerané na elimináciu inej agresie (privlastňovanie si vecí, časté konflikty medzi deťmi...),
 - spoľahlivé aktivity využiteľné pri výučbe emočných a sociálnych zručností detí na predprimárnom stupni vzdelávania (empatia, spolupráca, úcta, láskavosť...)
7. **Spolupráca s CPP Karpatská 8 v Košiciach** pri problematike šikanovania.
8. **Dotazník pre rodičov, list rodičom, spolupráca s rodičmi:**
 - zistenie vplyvu médií na agresívne správanie sa detí formou dotazníka pre rodičov. Cieľom je zistiť, či majú rodičia prehľad o tom, aké programy sledujú ich deti, koľko času trávia na internete, aké internetové stránky navštevujú, koľko času trávia deti pri počítačových hrách a pod.
 - list rodičom so žiadosťou o spoluprácu pri riešení problémov šikanovania, aby rodičia aj pri najmenšom náznaku, že by ich dieťa mohlo byť šikanované, kontaktovali školského psychológa v materskej škole a boli nápomocní pri riešení tohto problému.

V materskej škole je uplatňovaný zákaz **všetkých foriem diskriminácie a segregácie**. Eliminovať nežiaduce javy, akými sú priestorové, organizačné, fyzické a symbolické vylúčenie. Materská škola zaraďuje a prijíma deti bez akýchkoľvek foriem diskriminácie a segregácie.

V materskej škole sa bude :

Dodržiavať Explicitný zákaz fyzických trestov podľa zákona č. 305/2005 Z.z zákonom č.466/2008 Z.z

- **V zmysle formulovanej legislatívy** : týranie, zneužívanie a zanedbávanie akékoľvek nenáhodné, preventabilné, vedomé (príp.nevedomé) správanie rodiča či inej osoby voči dieťaťu, ktoré je v danej spoločnosti neprijateľné a odmietané a ktoré poškodzuje fyzický, duševný a spoločenský stav dieťaťa, jeho vývin, prípadne spôsobuje jeho smrť.

Všetky inštitúcie a ich zamestnanci, ktorí aktuálne pracujú s deťmi **majú OZNAMOVACIU POVINNOSŤ PRI PODOZRENÍ Z týrania či zneužívania dieťaťa.**

Medzi typické zmeny správania sa dieťaťa v prípadoch domáceho násillia, týrania a zneužívania uvádzané odborníkmi patria:

- *Náhle poruchy reči, Presne neidentifikovateľné bolesti, náladovosť*
- *Odreniny a iné rany na tele, ktoré sa opakujú a len ťažko sa dajú zdôvodniť náhodou či úrazom, Utiahnutosť, nadmerný strach z omylov, Nesústredenosť,*
- *Náhle agresívne konanie, Sebapoškodzovanie*
- *Poruchy príjmu potravy Nedostatočný rast a veku zodpovedajúci fyzický aj psychický vývoj*

V zmysle Dohovoru o právach dieťaťa priebežne monitorovať správanie sa detí a ich zmeny. V prípadoch oprávneného podozrenia na porušovanie ich zdravého osobnostného vývinu, prípadne

zneužívania, bezodkladne zabezpečiť ich aktívnu ochranu. V prípadoch podozrenia z ohrozovania mravného vývinu detí sú riaditeľ školy a pedagógovia povinní bezodkladne riešiť vzniknutý problém s CPP, podľa potreby aj s pediatrom, sociálnym kurátorom či policajtom.

V zmysle dohovoru o právach dieťaťa sú pedagogický zamestnanci povinní zabezpečovať aktívnu ochranu detí pred sociálnopatologickými javmi, monitorovať zmeny v správaní detí a v prípade dôvodného podozrenia z fyzického alebo psychického týrania či ohrozenia mravného vývinu dieťaťa bezodkladne riešiť problém v spolupráci s vedením materskej školy, prípadne s CPP, kontaktovať príslušný ÚSVaR, pediatra a príslušné oddelenie policajného zboru.

PODMIENKY NA PREVENCIU A ELIMINÁCIU ŠIKANOVANIA DETÍ

Materská škola je pri výchove a vzdelávaní a pri činnostiach súvisiacich s výchovou a vzdelávaním povinná

- poznať charakteristiku šikanovania (je to akékoľvek správanie dieťaťa alebo detí, ktorých zámerom je ublíženie inému dieťaťu alebo deťom, prípadne ich ohrozovanie alebo zastrasovanie. Ide o cieľené a opakované použitie násilia voči dieťaťu alebo skupine detí, ktorí sa z najrôznejších dôvodov nevedia alebo nemôžu brániť),
- všimnúť si jednotlivé znaky šikanovania (úmysel ublížiť fyzicky alebo psychicky, agresia jedného dieťaťa alebo skupiny detí, opakované útoky, nevyrovnaný pomer síl medzi agresorom a obeťou),
- registrovať prejavy šikanovania – priame (slovné ponižovanie - hanlivé prezývky, nadávky, výsmech, hrubé žartovanie, bitie, strkanie, schovávanie a ničenie vecí, ohováranie, zosmiešňovanie jeho i rodiny, vydieranie, obmedzovanie slobody, podrývanie autority pedagóga) alebo nepriame (prehliadanie a ignorovanie obete),
- dodržiavať správny postup pri riešení šikanovania (zaistiť ochranu obetiam, dohoda k postupu vyšetrovania, individuálny rozhovor s obeťou a agresorom - zvlášť, rozhovor so svedkom, konfrontácia s rodičom obete a útočníka – zvlášť, zhotovenie zápisu – meno, prostredie, čas, spôsob, opakovateľnosť, závery, postihy, vyfotografovanie pri zranení, kontaktovanie CPP , prípadne políciu),
- materská škola zodpovedá za deti v čase prítomnosti v materskej škole, aj pri jednotlivých aktivitách a akciách mimo materskej školy,
- šikanovanie medzi deťmi musí pedagóg bez meškania riešiť a každej obeti poskytnúť pomoc, šikanovanie je právne postihnutelné,
- dodržiavať stratégie v prevencii šikanovania (netolerancia, informovanosť rodičov o deťoch, nepodceňovanie prejavov, vhodná klíma, zdravý spôsob života, spolupráca s CPP a rodičmi,
- opatrenia pre obeť (odporučiť rodičom vyhľadať odbornú pomoc a spoluprácu s CPP, zvýšiť informovanie a poradenstvo rodičov formou prednášok, dotazníkov a letákov),
- opatrenia pre agresorov (odporučiť rodičom vyhľadať odbornú pomoc, preloženie dieťaťa do inej materskej školy, výchovné opatrenia - napomenutie a pokarhanie, oznámenie Úradu práce resp. oznámenie polícii, ak je podozrenie zo spáchania priestupku alebo trestného činu),
- opatrenia pre pedagógov (dodržiavať metodické usmernenia k prevencii a riešeniu šikanovania MŠVVaŠ SR, pri podozrení na šikanovanie dôsledne spolupracovať s rodinou obete i rodinou útočníka, dodržiavať taktný prístup a zachovanie dôvernosti informácií, spolupracovať s CPP a s

políciou, dôsledne zamedziť akejkoľvek forme násilia, týrania a zneužívania detí a dbať na kriminálnu prevenciu detí),

- dodržiavať základné pravidlo: **Dieťa nesmie šikanovať a vydierať spolužiakov v materskej škole ani mimo nej.**

Zamestnanci sú povinní

- Dodržiavať Deklaráciu práv dieťaťa – Práva dieťaťa.
- Je zakázané akýmkoľvek spôsobom fyzické, psychické týranie detí.
- **Každý zamestnanec je povinný nahlásiť okamžite neprimerané správanie dospelých osoby v MŠ voči dieťaťu riaditeľke školy.**

Je zakázané používať akýkoľvek telesný trest voči dieťaťu, ako aj používať voči dieťaťu urážlivé, hanlivé slová, ponižovať, zosmiešňovať, hrubým spôsobom zaobchádzať s dieťaťom, ktoré mu môžu spôsobiť psychickú ujmu.

Porušenie sa bude považovať za hrubé porušenie pracovnej disciplíny a ukončením pracovného pomeru .

DEKLARÁCIA PRÁV DIEŤAŤA

Deklarácia práv dieťaťa bola prijatá OSN 20.XI.1959.

1. Právo na rovnosť bez rozdielu rasy, náboženstva, pôvodu, postavenia.

Dieťaťu náležia všetky práva uvedené v tejto deklarácii. Na tieto práva majú nárok všetky deti bez jedinej výnimky, bez rozdielu rasy, farby pleti, pohlavia, reči, náboženstva, politického alebo iného presvedčenia, národného alebo sociálneho pôvodu, majetkového, spoločenského, alebo iného postavenia, či už dieťaťa samého alebo jeho rodiny.

2. Právo na zdravý duševný a telesný vývoj.

Dieťaťu sa má dostať zvláštnej ochrany a treba mu zákonmi a inými prostriedkami zabezpečiť, aby sa v slobodných a dôstojných podmienkach zdravým a normálnym spôsobom vyvíjalo telesne, duševne, mravne, duchovne a sociálne. Pri prijímaní zákonov hlavným hľadiskom majú byť najvlastnejšie záujmy dieťaťa

3. Právo na meno a štátnu príslušnosť.

Dieťa má mať od narodenia právo na meno a štátnu príslušnosť.

4. Právo na výživu, bývanie a zdravotnícke služby.

Dieťaťu sa majú dostať výhody sociálneho zabezpečenia. Má mať právo dospievať a vyvíjať sa v zdraví, preto treba jemu a jeho matke poskytovať zvláštnu starostlivosť a ochranu vrátane primeranej starostlivosti pred narodením a po ňom. Dieťa má mať právo na primeranú výživu, bývanie, zotavenie a zdravotnícke služby.

5. Právo na zvláštnu opateru pri telesnom, duševnom alebo sociálnom postihnutí.

Telesne, duševne alebo sociálne postihnutému dieťaťu treba poskytnúť zvláštnu opateru, výchovu a starostlivosť, akú vyžaduje jeho stav.

6. Právo na lásku, porozumenie, starostlivosť.

Plný a harmonický rozvoj osobnosti dieťaťa vyžaduje lásku a porozumenie. Všade, kde je to možné, má vyrastať obklopené starostlivosťou a zodpovednosťou svojich rodičov a vždy v ovzduší lásky a mravnej a hmotnej istoty; s výnimkou mimoriadnych okolností sa dieťa v útlom veku nemá odlúčiť od matky. Má byť povinnosťou spoločnosti a úradov venovať osobitnú starostlivosť deťom, ktoré nemajú rodinu, a tým, ktorým sa nedostáva primeraných prostriedkov na výživu. Je žiaduce, aby štát poskytoval finančnú a inú pomoc na výživu mnohohodným rodinám.

7. Právo na bezplatné vzdelávanie, hru a zotavenie.

Dieťa má nárok na vzdelávanie, ktoré má byť bezplatné a povinné, aspoň na základnom stupni. Má sa mu dostať vzdelania, ktoré zvýši jeho všeobecnú kultúrnu úroveň a poskytne mu rovnaké možnosti rozvíjať svoje schopnosti, svoje vlastné názory a svoj zmysel pre mravnú a spoločenskú zodpovednosť, aby sa mohlo stať užitočným členom spoločnosti. Tí, čo sú zodpovední za vzdelávanie a výchovu dieťaťa, majú sa riadiť ozajstnými záujmami dieťaťa; túto zodpovednosť majú predovšetkým jeho rodičia. Dieťa má mať možnosti pre hru a zotavenie, ktoré majú sledovať tie isté zámery ako vzdelávanie; spoločnosť a úrady majú podporovať úsilie využívať toto právo.

8. Právo na prednostnú ochranu a pomoc

Dieťa má byť za každých okolností medzi prvými, ktorým sa poskytne ochrana a pomoc.

9. Právo na ochranu pred zanedbávaním, krutosťou a využívaním.

Dieťa má byť chránené pred všetkými formami zanedbávania, krutosti a využívania. Nemá byť predmetom nijakého spôsobu obchodu. Dieťa sa nesmie zamestnávať pred dovŕšením primeraného minimálneho veku; v nijakom prípade mu nemožno dovoliť alebo ho nútiť, aby vykonávalo prácu alebo

zamestnanie, ktoré je na úkor jeho zdravia alebo vzdelávania, alebo bráni jeho telesnému, duševnému alebo mravnému vývinu.

10. Právo na ochranu pred diskrimináciou a na výchovu v duchu znášanlivosti, mieru a bratstva.

Dieťa treba chrániť pred pôsobením, ktoré môže podnecovať rasovú, náboženskú alebo akúkoľvek inú formu diskriminácie. Dieťa sa má vychovávať v duchu porozumenia, priateľstva medzi národmi, mieru a bratstva všetkých ľudí, aby si plne uvedomovalo, že má svoje sily a schopnosti venovať službe ostatným ľuďom.

Článok 6

Záverečné ustanovenie

Tento dodatok je platný v plnom rozsahu od 06. februára 2025.

V Košiciach 06.02. 2025

Prerokované v pedagogickej rade dňa: 06.02. 2025

Prerokované s radou školy dňa:

Mgr. Iveta Strukanová
riaditeľka školy